

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU - MEDICINSKI FAKULTET
HRVATSKO DRUŠTVO ZA PALIJATIVNU MEDICINU,
HRVATSKI LIJEČNIČKI ZBOR**

organiziraju

**međunarodni poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja
I. kategorije**

SUVREMENE SPOZNAJE IZ PALIJATIVNE MEDICINE

Voditelji tečaja:

dr.sc. Marijana Braš, dr.med.

doc.dr.sc. Veljko Đorđević, dr.med.

prof.dr.sc. Antonio Juretić, dr.med.

Zagreb, 28. - 30. svibnja 2010. godine

**Medicinski fakultet
(dvorana Čačković)
Šalata 3b, Zagreb**

Postovani,

Izrazito nam je zadovoljstvo pozvati Vas na **poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja I. kategorije pod nazivom „Suvremene spoznaje iz palijativne medicine“, koji će se od 28.-30. svibnja održati na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.** Ovaj je tečaj zamišljen kao multidisciplinarnan prikaz suvremenih spoznaja iz područja palijativne medicine.

Palijativnu skrb provodi kompetentan multidisciplinarni tim, a osnovni je cilj kontrola boli i drugih simptoma te psiholoških, socijalnih i duhovnih problema bolesnika i njihovih obitelji. Brojni aspekti palijativne medicine primjenjivi su i ranije tijekom bolesti, tako da se smatra da palijativno liječenje treba obuhvatiti razdoblje od dijagnoze neizlječive bolesti do razdoblja žalovanja nakon smrti bolesnika. Brojna i kompleksna pitanja s kojima se mora suočiti bolesnik sa životno ugrožavajućom bolesti kao i njegova obitelj prelaze mogućnost i stručnost samo jednog specijaliste. Zbog toga multidisciplinarni palijativni tim bez stroge hijerarhije okuplja razne stručnjake koji međuovisno i zajednički razvijaju programe i ciljeve liječenja. Svi zdravstveni profesionalci prema međunarodnim preporukama moraju biti adekvatno educirani na području palijativne medicine, a članovi obitelji i nezdravstveni dobrovoljci kao važni faktori u pružanju palijativne skrbi moraju biti prepoznati i osnaženi vladinom politikom. Palijativna medicina se u svijetu unazad nekoliko desetljeća ubrzano razvija kao moderna medicinska disciplina te je u nekim zemljama priznata i kao posebna specijalizacija. Nažalost, u Hrvatskoj unatoč zakonskoj regulativi još nema nijedne Ustanove za palijativnu skrb.

Budući da u Hrvatskoj zasad ne postoji cjelovita izobrazba stručnjaka iz područja palijativne medicine, upravo je cilj ovog tečaja da se polaznici upoznaju s osnovama palijativne medicine prilagođenim tečajem za stalno medicinsko usavršavanje. Uz plenarna predavanja tečaj će obuhvatiti i niz seminara i vježbi, s ciljem što veće interaktivnosti i približavanja problematike polaznicima kroz prikaze slučajeva i iskustvene grupe.

Tečaj je namijenjen liječnicima specijalistima i specijalizantima onkologije i radioterapije, internističkim onkolozima, psihijatrima, anesteziolozima, pedijatrima, neurolozima, fizijatrima, liječnicima obiteljske medicine te članovima palijativnog tima (medicinske sestre, socijalni radnici, fizioterapeuti, radni terapeuti, pravnici, duhovnici, psiholozi, defektolozi).

Tečaj je ujedno i dio akcije „Ostani uz mene“ čiji je cilj upravo senzibilizacija stručnjaka i javnosti za palijativnu medicinu te izgradnja i opremanje prve Ustanove za palijativnu skrb u RH.

Vjerujemo da ćete nam se i putem ovog tečaja pridružiti u zajedničkoj inicijativi za edukaciju na području palijativne medicine te se nadamo da će tečaj opravdati Vaša očekivanja.

Srdačan pozdrav,

Voditelji

PRIJAVA SUDJELOVANJA

Pristupnice za sudjelovanje u tečaju molim pošaljite najkasnije **do 24. svibnja 2010.** na adresu:

**Medicinski fakultet
Mario Cvek
10000 Zagreb, Šalata 3**

ili na fax: 01 4590 270, ili na e-mail: mcvek@mef.hr tel. 01 4566 966.

Za sve informacije, molim Vas da se obratite:

voditeljica tečaja dr. sc. Marijana Braš,
e-mail: marijana.bras@kbc-zagreb.hr, tel: 098 223 323

ili

tajnik tečaja Mario Cvek
e-mail: mailto:mcvek@mef.hr tel .01 4566 966, mob. 091 539 28 66

KOTIZACIJA

Kotizacija za sudjelovanje u tečaju iznosi **2.000,00** kn za specijaliste i **1.000,00** kn za specijalizante i ostale, a uplaćuje se na žiro račun Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu **2340009–1110024619** s pozivom na broj **2310** i naznakom „Za tečaj „*SUVREMENE SPOZNAJE IZ PALIJATIVNE MEDICINE*“. Molimo polaznike koji su uplatili kotizaciju da uplatnicu ili presliku donesu sa sobom i pokažu tijekom registracije. Kotizaciju će biti moguće uplatiti i prije početka tečaja.

Važna obavijest:

Volonteri u nevladinim udrugama mogu slušati tečaj besplatno. Oni neće moći dobiti fakultetsku diplomu, ali ćemo im izdati potvrdu od Hrvatskog društva za palijativnu medicinu. Molimo zainteresirane da se također prijave.

PROGRAM TEČAJA S PREDAVAČIMA I TEMAMA

Petak, 28. svibnja 2010.

11:00 – 12:00 Registracija

12:00 - 13:00 **Svečano otvorenje tečaja** i domjenak

I. OSNOVNA OBILJEŽJA PALIJATIVNE MEDICINE

13:00 Marijana Braš: **Definicija i povijesni razvoj palijativne medicine u svijetu i Hrvatskoj**

13:20 **Ranko Stevanović:** Epidemiologija smrti i umiranja

13:40 **Marijana Braš:** Modeli organizacije palijativne medicine

14:00 **Ranko Stevanović:** Osiguranje troškova i ekonomika u palijativnoj medicini

Kratka pauza

14:40 Julijana Franinović-Marković: **Evaluacija rada u palijativnoj medicini**

15:00 Morana Brkljačić Žagrović: **Bioetički i zakonodavni aspekti u palijativnoj medicini**

15:20 Luka Kovačić, Vlasta Vučevac: **Osobitosti gerijatrijske palijativne medicine**

15:40 Jasminka Stepan: **Specifičnosti pedijatrijske palijativne medicine**

Kratka pauza

II. KOMUNIKACIJA I PSIHOLOŠKI PROBLEMI U PALIJATIVNOJ MEDICINI

16:20 Veljko Đorđević: **Osnovna obilježja komunikacije**

16:40 Rudolf Gregurek: **Psihološke reakcije bolesnika na neizlječivu bolest**

17:00 Marijana Braš: **Priopćavanje loših vijesti (SPIKES protokol i drugi protokoli)**

17:20 Mladen Havelka : **Komunikacija među članovima tima**

17:40 Ana Havelka: **Komunikacija s obitelji**

18:00 Melita Stipančić: **Žalovanje**

18:20 Zorana Kušević: **Komunikacija s djecom**

18:40 Maša Bulajić: **Komunikacija s profitnim sektorom, udrugama bolesnika i medijima**

19-20 Vježbe komunikacije (za sve zainteresirane)

Subota, 29.5. 2010.

III. BOL

- 9:00 Zoran Lončar: **Koncept totalne boli kao filozofija terapije boli palijativnog bolesnika.**
- 9:10 Antonio Juretić: **Patofiziologija muskuloskeletne, visceralne i neuropatske boli**
- 9:30 Zoran Lončar: **Farmakoterapija boli u palijativnoj medicini.**
- 9:50 Lidija Fumić-Dunkić: **Nervni blokovi i kompleksne intervencijske terapije**
- 10:10 Antonio Juretić: **Kemoterapijske, radioterapijske i hormonalne manipulacije**
- 10:30 Nada Kraljević: **TENS i akupunktura**
- 10:50 Diana Butković: **Farmakološke i nefarmakološke specifičnosti pedijatrijske palijativne analgezije**

Kratka pauza

IV. PALIJATIVNA SKRB U MALIGNIM I NEMALIGNIM BOLESTIMA

- 11:20 Višnja Majerić-Kogler: **Dispneja, kašalj, KOPB i respiratorna terapija palijativnog bolesnika**
- 11:40 Davor Miličić: **Kardiovaskularni problemi**
- 12:00 Vida Demarin: **Neurološka palijativna skrb**
- 12:20 Marinka Mravak Stipetić: **Njega usne šupljine i ulceracija**
- 12:40 Samir Husić: **Klinička iskustva iz Centra palijativne njege - Hospisa Univerzitetskog kliničkog centra Tuzla**

Ručak

V. HITNA STANJA U PALIJATIVNOJ MEDICINI

- 14:00 Damir Nemet: **Hemoragija, Anemija, Neutropenična kriza**
- 14:20 Katarina Šakić: **Kompresija kralježnične moždine, intestinalne opstrukcije, ascites, limfedem**

VI. PSIHIJATRIJSKO/PSIHOLOŠKI ASPEKTI

- 14:40 Marijana Braš: **Anksiozni i depresivni poremećaji, poremećaji prilagodbe**
- 15:00 Ninoslav Mimica: **Alzheimerova demencija, psihoorganski sindrom, konfuzija**
- 15:20 Veljko Đorđević: **Timski, multimodalni i multidisciplinarni pristup u palijativnoj medicini**
- 15:40 Lovorka Brajković: **Uloga psihologa**
- 16:00 Vlado Jukić: **Palijativna medicina u psihijatrijskoj ustanovi**

Kratka pauza

16:30 -18:00 Vedran Bilić: **Iskustvene grupe**

Nedjelja 30.5.2010.

VII. GASTROINTESTINALNI PROBLEMI

9:00 **Dina Ljubas Kelečić, Darija Vranešić Bender:** Prehrana i hidracija palijativnog bolesnika

9:20 **Željko Krznarić:** Mučnina, povraćanje, konstipacija i maligna opstrukcija; Sindrom anoreksije, kaheksije i dehidracije

9:40 **Vesna Golubović:** Specifičnosti kliničke prehrane u bolničkim uvjetima

Kratka pauza

VIII. MULTIDISCIPLINARNI TIM U PALIJATIVNOJ MEDICINI

10:20 Mirko Šamija: **Uloga onkologa u palijativnoj medicini**

10:40 Renata Dobrila-Dintinjana: **Što je potporno liječenje onkoloških bolesnika?**

11:00 Branka Kandić-Splavski: Lijekovi od lijepih riječi – uloga nevladinih udruga, projekata

11:20 Ljiljana Klarin: Uloga obiteljskog liječnika u skrbi palijativnog bolesnika

11:40 Ivanka Kotnik: Uloga palijativnog tima kućnih posjeta

12:00 Štefanija Ozimec Vulinec: Uloga medicinske sestre u palijativnoj skrbi

12:20 Mario Harapin: Uloga medija

12:40 Okrugli stol (Šamija, Đorđević, Juretić, Braš)

Zaključci i ispit

Popis nastavnika

Doc.dr.sc. Veljko Đorđević, specijalist psihijatar, Klinika za psihološku medicinu, KBC Zagreb

Dr.sc. Marijana Braš, dr.med, specijalist psihijatar, Klinika za psihološku medicinu, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Rudolf Gregurek, specijalist psihijatar, Klinika za psihološku medicinu, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Damir Nemet, specijalist internist-hematolog, Klinika za unutarnje bolesti, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Antonio Juretić, specijalist onkologije i radioterapije, Klinika za onkologiju, KBC Zagreb

Dr.sc. Zorana Kušević, specijalist psihijatar, Klinika za psihološku medicinu, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Vlado Jukić, specijalist psihijatar, Psihijatrijska bolnica Vrapče

Prof.dr.sc. Mirko Šamija, specijalist onkologije i radioterapije

Mr.sc. Samir Husić, dr.med., anesteziolog, Centar palijativne njege- Hospis, Univerzitetski klinički centar Tuzla

Prof.dr.sc. Mladen Havelka, psiholog, Zdravstveno veleučilište, Zagreb

Mr.sc. Nada Kraljević, specijalist fizijatar, Klinika za tumore Zagreb

Ana Havelka, psiholog, Klinika za psihijatriju zdravstvenog veleučilišta, KB Dubrava

Dr.sc. Lovorka Brajković, psiholog, Klinika za psihološku medicinu, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Vesna Golubović, specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, Klinika za anesteziologiju, KBC Rijeka

Melita Stipančić, psiholog

Dr.sc. Vedran Bilić, specijalist psihijatar, Klinika za psihološku medicinu, KBC Zagreb

Doc.dr.sc. Ninoslav Mimica, specijalist psihijatar, Psihijatrijska bolnica Vrapče

Zoran Lončar, dr.med, specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, Ambulanta za bol Klinike za traumatologiju Zagreb

Mr.sc. Lidija Fumić Dunkić, specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, Zavod za anesteziologiju, KB Sestara Milosrdnica

Prof.dr.sc. Željko Krznarić, Zavod za gastroenterologiju i hepatologiju, Klinika za unutarnje bolesti, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Davor Miličić, specijalist kardiolog, Klinika za bolesti srca i krvnih žila, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Vida Demarin, Klinika za neurologiju, KB Sestara Milosrdnica

Prof.dr.sc. Višnja Mejrić-Kogler, specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja

Prof.dr.sc. Katarina Šakić, specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, Klinika za anesteziologiju, OB Sveti Duh

Prof.dr.sc. Marinka Mravak Stipetić, Zavod za oralnu medicinu Stomatološkog fakulteta u Zagrebu

Mr.sc. Diana Butković, Klinika za dječje bolesti Zagreb

Dr.sc. Jasminka Stepan, Klinika za dječje bolesti Zagreb

Prim.dr.sc. Ranko Stevanović, HZJZ

Vlasta Vučevac, dr.med., Hrvatsko društvo za palijativnu medicinu HLZ

Prof.dr.sc. Luka Kovačić

Ljiljana Klarin, dr.med, Zadar

Branka Kandić Splavski, dr. med, Dom zdravlja Osijek

Dr.sc. Morana Brkljačić Žagrović, Medicinski fakultet Rijeka

Dr.sc. Julijana Franinović Marković, Poliklinika Salus Pula, Liga protiv raka Pula

Ivanka Kotnik, dr. med., Hrvatska udruga prijatelja hospicija

Štefanija Ozimec Vulinec, prof., Zdravstveno veleučilište

Mr.spec.oec. Maša Bulajić, dr.med., Hrvatski zavod za hitnu medicinu

Mario Harapin, dr.med., novinar HRT

Dr.sc. Darija Vranešić Bender, nutricionist u Centru za kliničku prehranu, KBC Zagreb

Dina Ljubas Kelečić, mr.pharm., farmaceut u Centru za kliničku prehranu, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Renata Dobrila-Dintinjana, dr.med., Katedra za internu medicinu, MF Rijeka

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
MEDICINSKI FAKULTET

Povjerenstvo za stalno medicinsko usavršavanje

Poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja
SUVREMENE SPOZNAJE IZ PALLJATIVNE MEDICINE

PRISTUPNICA

Ime i prezime _____

Kućna adresa _____ Tel. _____

Ustanova (naziv i adresa) _____

Tel. na poslu _____ Fax _____ E-mail _____

Specijalist/specijalizant (zaokružiti) iz područja: _____

U _____

Potpis

